

"Ədəbiyyat qəzeti" yayınlarından 5 kitab və

Ədəbiyyat bir xalqın dilinin yaşaması üçün ən mühüm vasitədir. Amma təkcə dilinmi? Ədəbiyyat həm də bir millətin mənəvi xəritəsidir, onun mənəvi ərazilərinin genişləndirilməsi ədəbi-bədii düşüncənin inkişafıyla bağlıdır. Ədəbiyyatın xalqın, dövlətin milli-ideoloji konsepsiyasının yaranmasında, formalaşmasında da danılmaz payı var. Ulu öndərimiz Heydər Əliyev hər zaman ədəbiyyata diqqət və qayğıyla yanaşmış, söz xəzinəmizi öz yaradıcılıqları ilə zənginləşdirən ədiblərimizin əməyini yüksək qiymətləndirmişdir. Onun yazıçı və şairlərlə isti, doğma, səmimi münasibəti hər zaman minnətdar duyğularla xatırlanır. Bu gün də qələm adamlarımız dövlətimizin diqqət və qayğısını öz üzərində hiss edir. Bu ilin əvvəlində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Yaradıcılıq ittifaqları və birliklərinin fəaliyyəti ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Sərəncam imzaladı. Sərəncama əsasən, 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Yazıçılar Birliyinə səkkiz yüz min manat vəsait ayrıldı. Bu vəsait ədəbiyyatımızın inkişafı naminə sərf olunur: layiqli qələm sahiblərinə mükafatlar verilir, onların kitabları nəşr edilir, Birliyin maddi-texniki bazası yenilənir və sair.

Bu günlərdə ölkə Prezidentinin Azərbaycan Yazıçılar Birliyinə ayırdığı vəsait hesabına "Ədəbiyyat qəzeti" yayınları seriyasından 5 kitab - "Müstəqilliyin ədəbiyyatı müzakirə diskursunda", Əyyub Qiyasın tərtib və tərcüməsində "Ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatçıları. 1901-2017" antologiyası, Günel Eyvazlının "İşıq" esselər toplusu, Samirə Əşrəfin "Dördüncü divar" və Sevda Sultanovanın "Ekranlaşdırılmış ədəbi əsərlər" kitabları nəşr olundu. Bu kitabların hər biri ədəbi-nəzəri baxımdan son dərəcə faydalı, konseptual kitablardır. Kitablarda toplanan materiallar zaman-zaman "Ədəbiyyat qəzeti"ndə dərc olunub və ədəbi prosesə yön verib.

"Müstəqilliyin ədəbiyyatı müzakirə diskursunda" kitabı "Ədəbiyyat qəzeti"nin "Müzakirə saati" layihəsi əsasında gerçəkləşib. Bu layihədə aparılan diskussiyalar Azərbaycan ədəbi tənqidinin, ədəbiyyatşünaslığının və nəzəri-estetik fikrinin istiqamətlərini yeni təfəkkür işığında, fərqli prizmadan təhlilə cəlb edir və sözsüz ki, bu

söhbətlərin bir kitabda toplanması təqdirləyici bir haldır. Gələcək tədqiqatçılar bu kitab vasitəsilə müasir ədəbiyyatımızın mənzərəsini tam aydınlığı ilə görə biləcəklər. Bu kitab milli triadamızın ideoloqu, böyük məfkurə adamı Əli bəy Hüseynzadənin xatirəsinə ithaf olunur. Elnarə Akimovanın təqdimatında hazırlanan kitabın redaktoru və ön sözün müəllifi Azər Turandır.

Yazıçı-tərcüməçi Əyyub Qiyasın tərtib və tərcüməsində təqdim olunan "Ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatçıları. 1901-2017" antologiyası böyük və fədakar əməyin bəhrəsidir. Azər Turan həmin kitabın "Nobel - Ədəbiyyatın Eden bağı" adlı ön sözündə yazır:

"... "Ədəbiyyat qəzeti"nə baş redaktor təyin olunduğum ilk günlərdə yazıçı, tərcüməçi Əyyub Qiyası redaksiyaya dəvət etməyimin də ilk səbəbi Nobel laureatları ilə bağlı istəklərimi gerçəkləşdirmək idi. İstəyirdim ki, Əyyub Qiyas qəzetdə Nobelçi yazarlar barədə silsilə yazılarla iştirak etsin, gəlib keçmiş bütün Nobelçilər bioqrafiyaları, əsərlərindən seçmələrlə "Ədəbiyyat qəzeti"nin səhifələrində görünsün. Doğrudur, proses rəvan olmadı, silsilə çap edildikcə bu layihəni təqdir edənlərlə yanaşı, onu bəyənməyənlər də oldu. Və yaxşı ki, Əyyubun təmənənəsiz ədəbiyyat şövü sən-gimədi və o, nəhayət, indi qarşımızda olan bu nadir kitabı Azərbaycan fikri həyatına qazandırdı".

İlk dəfədir ki, yüz ildən artıq bir dövr

ərzində Nobel mükafatını qazanmış və adını dünya ədəbiyyatı tarixinə həkk etmiş böyük yazıçı və şairlərin əsərlərindən seçmələr bir kitabda toplanaraq oxucuların ixtiyarına verilir. Əlbəttə, fundamental bir işdir və bu ölçüyəgəlməz fədakarlığa görə Əyyub Qiyasa sonsuz təşəkkür düşür.

Kinoşünas Sevda Sultanovanın "Ekranlaşdırılmış əsərlər" layihəsinin də ideya müəllifi Azər Turandır. Sevda Sultanova-

"Günəlin özü də müstəqillik dövrü ədəbiyyatımızda istedadlı mətnləri ilə önə çıxan qadın obrazıdır. Və daha çox onunla seçilir ki, özünəməxsus olan bir dairə yaradıb ədəbi prosesdə. Öz estetik ərazisi, ədəbi dəyərləri və yanaşma qanunları var. Bir də içinin işığı!".

Elnarə xanım qeyd edir ki, müəllif kitabı uğurlu ad seçib: "İşıq". Ədəbiyyat da elə işıqdan başlayır. Günel xanımın bu kitabı müasir ədəbiyyatımızda esseistika janrının ən maraqlı nümunələrindəndir.

Samirə Əşrəf mətbuatda ara-sıra hekayələri, müxtəlif mövzuları əhatə edən yazıları ilə çıxış edir. "Ədəbiyyat qəzeti"ndə apardığı "Kürsü" layihəsi isə konseptual bir iş kimi son dərəcə dəyərlidir. Bu layihə çərçivəsində müəllif ədəbiyyatımızın, mədəniyyətimizin, musiqi və incəsənətimizin seçkin insanları ilə geniş, əhatəli müsahibələr aparıb və müsahibələr də böyük marağa səbəb olub. Onun müsahibələri kimlərdir? Amaliya Pənahova, Nurəddin Mehdi-xanlı, Müşərrəf Akay, İradə Tuncay, Mehriban Zəki, Ramiz Novruz, Etibar Babayev... Müəllif jurnalist peşəkarlığı ilə öz müsahibələrinin ürəyinə yol taparaq onların daxili aləminin açılmasına təkan verir və nəticədə maraqla oxunan müsahibə ərsəyə gəlir. Bu kitab da sənətsünaslar və geniş

nin intellektual bazası, çevik zəkası, eruditsiyası bənzərsiz bir kitabın ərsəyə gəlməsiylə nəticələndi. Bu kitab gələcəyin kinoşünasları, rejissor və aktyorları üçün əyani dərs vəsaiti kimi də son dərəcə faydalı olacaq. Bu kitabda bədii əsərlərin ekran versiyası yeni baxış bucağından təhlilə cəlb olunur.

Günel Eyvazlı qadın yazarları arasında özünün istedadı və intellekti ilə seçilən imzalarındandır. Şeir və hekayələri öz yerində, amma esseləri Azərbaycan esseistikasında tamamilə fərqli üslub və yanaşma tərzii ilə seçilir və maraqlı doğurur. Çox sevindirici haldır ki, onun bir neçə il ərzində "Ədəbiyyat qəzeti"ndə davamlı olaraq nəşr olunan esseləri 462 səhifəlik sanballı bir kitabda cəm olunub. Filologiya elmləri doktoru Elnarə Akimova kitabı "Xilasın axtarışında, yaxud XXI əsrə verilən suallar" adlı ön söz yazıb. Həmin yazıda tənqidçi müəllif haqda belə deyir:

oxucu kütləsi üçün maraqlı və faydalı bir kitabdır.

Kitabların tanıtımından keçid əlaqə təqdimat mərasiminə.

Oktyabrın 14-də Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Natəvan klubunda həmin kitabların və ənənəyə uyğun olaraq "Əli bəy Hüseynzadə" mükafatının təqdim olunma mərasimi keçirildi. Xatırladaq ki, bu mükafat 2016-cı ildən etibarən hər il "Ədəbiyyat qəzeti"ndə mütəmadi olaraq yazıları dərc olunan tanınmış qələm adamlarına verilir.

Yazıçılar Birliyinin Natəvan klubunda xoş bir atmosfer, bayram əhval-ruhiyyəsi hiss olunur. Eyni vaxtda 5 müəllifin kitabı təqdim olunur və müəlliflərin üzündəki işıqlı təbəssüm, sevinc hissi gələnlə qonaqlara da sirayət edir. Dostlar maraqlı hissələrlə "görəsən, bu dəfə mükafatlar kimlərə təqdim olunacaq", - deyərək bir-birindən soruşur. Tədbirin başlanmasına az qalmış artıq zaldə oturmağa yer yox idi. Hamı kitablardan ol-

"Əli bəy Hüseynzadə" mükafatının 13 laureatı

də etməyə çalışırdı. Tədbir başlanmadan öncə artıq Əyyub Qiyas böyük zəhmət hesabına ərsəyə gətirdiyi "Ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatçıları. 1901-2017" antologiyasını Mübariz Ören və mənim üçün imzalayıb. Sonra öyrəndik ki, Mübarizə hədiyyə olunan kitabı kimsə götürüb. Əyyub Qiyasın bu olaya münasibəti belə oldu: "Əslində, sevinmək lazımdır. Hamı bu kitabları əldə etməyə can atır. Demək, faydalı iş görmüşük".

Tədbiri giriş sözü ilə açan AYB katibi Rəşad Məcid "Ədəbiyyat qəzeti"nin ədəbiyyatın inkişafı istiqamətində gördüyü mühüm işlərdən danışdı, təqdim olunan nəşrləri bu işlərin bir nümunəsi kimi xarakterizə etdi. Kollektivin zəhmətini yüksək qiymətləndirən katib onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzuladı.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri, xalq yazıçısı Anar çıxışında "Ədəbiyyat qəzeti"nin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdi və bunları dedi: "Birliyə ayrılan vəsaitlər çox səmərəli istifadə edilir. Mükafatlar verilir, yardımlar olunur, kitablar buraxılır,

gün təqdimat mərasimində "Ədəbiyyat qəzeti"nin təsis etdiyi "Əli bəy Hüseynzadə" mükafatı da təqdim olunacaq. Bu mükafata layiq görülənlər qəzetin yazı həyatında ciddi şəkildə iştirak edən müəlliflərdir, eyni zamanda, Azərbaycan ədəbiyyatının təbliğində xidmətləri olan qələm sahibləridir.

"Ədəbiyyat qəzeti"nin şöbə müdiri, filologiya elmləri doktoru Elnarə Akimova 2019-cu ili ədəbiyyatımız üçün əlamətdar il kimi xarakterizə edərək bunları bildirdi: "Müstəqilliyin ədəbiyyatı müzakirə diskursunda" kitabı "Ədəbiyyat qəzeti"nin "Müzakirə saati" layihəsi əsasında gerçəkləşib. Ədəbi-elmi ictimaiyyətə qəzet vasitəsilə təqdim olunan müzakirələrin sistemli və tam şəkildə bu kitabda toplanması oxuculara, tədqiqatçılara Azərbaycan ədəbi tənqidinin, ədəbiyyatşünaslığının və nəzəri-estetik fikrinin bir çox məsələlərini yeni təfəkkür işığında dərk etməyə, onun səviyyə və mənzərəsini dəyərləndirməyə, eləcə də ədəbi-nəzəri fikrin tarixiliyi və müasirliyini görməyə imkan yaradacaq. Samirə Əşrəfin "Dördüncü divar" kitabında yer alan

qında düşüncələrini psixoloji aspektdə, özünəməxsus formada oxucuya çatdırıb. Bədii əsərlərin ekran versiyalarından bəhs edən Sevdə Sultanovanın "Ekranlaşdırılmış ədəbi əsərlər" kitabına milli və dünya ədəbiyyatının nümunələri daxildir. Əyyub Qiyasın tərtib və tərcüməsində "Ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatçıları. 1901-2017" antologiyası da olduqca maraqlı nəşrlərdəndir. Burada oxucu Ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatçısı olan dünyaca məşhur yazıçılar haqqında məlumatlar əldə edəcək. Hər bir müəllifə yeni-yeni uğurlar arzulayıram və heç şübhəsiz ki, bu istiqamətdə işlər davamlı olacaq.

Yazıçı Səyyad Aran həmişə olduğu kimi, təmkinlə, sövqlə çıxışına başladı və qeyd etdi ki, biz bir neçə il əvvələ qədər oxucu qıtlığından şikayətlənirdik. Amma bu gün belə bir şikayətimiz yoxdur, oxucu var. "Ədəbiyyat qəzeti"nin saysız-hesabsız oxucusu var, hər həftənin şənbə gününü səbirsizliklə gözləyən oxucular var. İndi yazıçının qarşısında bir vəzifə durur: yaxşı əsər yazmaq. "Ədəbiyyat qəzeti" hər həftə oxucuların görüşünə bir-birindən maraqlı, intellektual yükü olan bədii mətnlərlə, maraqlı ədəbi yazılarla gəlir. Səyyad Aran öləndəki beş kitabı göstərərək dedi ki, bu kitablar "Ədəbiyyat qəzeti"nin və onunun baş redaktorunun təşəbbüsü sayəsində meydana gəlib. Bu kitabda toplanan mətnlər öncə "Ədəbiyyat qəzeti"nin səhifələrində dərc olunub və bu gün artıq kitab kimi qarşımız-

dadır. Bu, çox böyük uğurdur.

Yazıçı-tərcüməçi Əyyub Qiyas, yazıçı Günel Eyvazlı, şair-publisist Elxan Zəl Qaraxanlı, AYB katibi, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun nümayəndəsi Mehman Həsənli, "Ədəbiyyat qəzeti"nin baş redaktor müavini Adil Cəmil çıxışlarında "Ədəbiyyat qəzeti"nin ədəbi prosesdə təkəverici rolunu xüsusi vurğuladılar.

AYB katibi, yazıçı-dramaturq İlqar Fəhmi qeyd etdi ki, "Ədəbiyyat qəzeti" tək-cə ədəbi sferanı əhatə etmir, onun səhifələrində incəsənətin müxtəlif sahələrinə aid sənətsünas yazıları da dərc olunur. Bu da qəzetin oxucu dairəsini daha da genişləndirir.

Tədbirin yekun mərhələsində "Ədəbiyyat qəzeti"nin səhifələrində mütemadi olaraq dərc olunan qələm sahiblərinə "Əli bəy Hüseynzadə" mükafatları təqdim edildi. Tənqidçi Cavanşir Yusifli ("Ədəbi tənqidi məqalələrinə görə"), şair Səlim Babullaoglu ("Bədii tərcümə sahəsində xidmətlərinə görə"), yazıçı Varis ("Ədəbiyyatın təbliğində xidmətlərinə və yaradıcılıq uğurlarına görə"), yazıçı Orxan Fikrətoğlu ("Ədəbiyyat qəzeti"ndə dərc olunmuş hekayələrinə görə), yazıçı Əlabbas ("Ədəbiyyat qəzeti"ndə dərc olunan hekayələrinə görə"), yazıçı Mübariz Ören ("Balıq güllüsü" hekayələr kitabına görə), yazıçı Sərdar Amin ("Ədəbiyyat qəzeti"ndə dərc olunan esselərinə, məqalələrinə görə), şair Hədiyyə Şəfaqət ("Ədəbiyyat qəzeti"ndə dərc olunan esselərinə görə), Samirə Əşrəf (Kino, teatr sahəsinin təbliğinə görə), Sevdə Sultanova ("Ekranlaşdırılmış ədəbi əsərlər" layihəsinə görə), yazıçı Yaşar Bünyad ("Ədəbiyyat qəzeti"ndə dərc olunan hekayələrinə görə), şair Elxan Zəl Qaraxanlı ("Ədəbiyyat qəzeti"ndə dərc olunan şeirlərinə görə), şair Ümid Nəcəri ("Qaranlıq fotosu" kitabına görə) təltif edildilər.

Kitab müəlliflərini və mükafat alan qələmdaşlarımızı təbrik edir, onlara ədəbiyyatımızın inkişafı naminə yaradıcılıq uğurları arzulayıq!

P.S. Sonuncu çıxış fotoqrafını idi; o, mükafat alanları dəhlizə çağırırdı ki, xatirə şəkli çəksin. Amma tədbirdə iştirak edən hər bir kəsin yaddaşına bu günün xatirə şəkli həkk olundu. Ən etibarlı şəkillər insanın yaddaşında hiç olunan kadrlardır.

Kənan HACI

yeni avadanlıq alınır. Dövlət tərəfindən AYB-yə ayrılan vəsait hesabına işiq üzü görün bu oxunaqlı kitablar ədəbiyyatımızın təbliği ilə yanaşı, həm də müəlliflərin daha böyük səylə, həvəslə çalışmasına təkan verir. Bu kitabların hər biri yüksək poliqrafik nəşrlərdir və ədəbiyyatımızın inkişafı üçün son dərəcə faydalı kitablardır". Bu münasibətlə xalq yazıçısı müəllifləri təbrik etdi və "Ədəbiyyat qəzeti"nə uğurlar arzuladı.

"Ədəbiyyat qəzeti"nin baş redaktoru Azər Turan çıxış edərək dedi: "Ötən görüşlər yeni kitabların çapı, qəzetin yeni saytının istifadəyə verilməsi, illik ədəbiyyat əlavəsinin nəşrinə həsr edilmişdir. Bu gün isə dövlət tərəfindən AYB-yə ayrılmış vəsait hesabına işiq üzü görün kitabların təqdimat mərasiminə toplaşmışıq. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Yazıçılar Birliyinə ayırdığı vəsait imkan verdi ki, biz "Ədəbiyyat qəzeti" olaraq ədəbiyyat müstəvisində ideallarımızı gerçəkləşdirək. Nəticədə beş kitabın çapına nail olduq. Bu kitablar fikir tariximizdə qalacaq və hər zaman aktuallığını qoruyub saxlayacaq. Bizim işimiz bununla yekunlaşmır. Qarşıda növbəti 4 kitabın çapı var. Hazırda o kitablar da çap prosesindədir". Azər Turan söylədi ki, bu

müəssisələr ədəbiyyat, teatr, kino, musiqi və incəsənətin digər sahələrində uzun illər xidmət göstərən görkəmli sənət adamlarının, maraqlı insanların və onların övladlarının, yaxınlarının müsahibələrindən ibarətdir. Günel Eyvazlının "İşıq" esselər toplusunda müəllif həyat, sənət, yaradıcılıq haq-

